

Postadress: Mäster Samuelsgatan 60, 111 21 Stockholm
Telefon: 08-700 13 00
E-post: registrator@arbetsgivarverket.se

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se

Arbetsprövning med bibehållen sjukpenning (Promemoria S2025/00933)

Arbetsgivarverket besvarar remisser med utgångspunkt i ett statligt arbetsgivarpolitiskt perspektiv. Rubrikerna i detta yttrande följer rubrikerna i promemorian.

4.1 Arbetsprövning med bibehållen sjukpenning ska vara möjligt

En ny möjlighet till arbetsprövning

Arbetsgivarverket välkomnar förslaget som innebär att den som är beviljad hel sjukpenning ska kunna arbetspröva hos sin arbetsgivare utan att det påverkar rätten till sjukpenning.

Arbetsgivarverket instämmer i regeringens konstaterande att det är viktigt med goda förutsättningar för att insatser som syftar till återgång i arbete ska kunna genomföras på arbetsplatsen även under tid då arbetstagaren har sjukpenning. Förslaget ger en möjlighet för den sjukskrivne arbetstagaren att på ett okomplicerat sätt pröva arbetsuppgifter på sin arbetsplats, utan krav på prestation och utan att det påverkar rätten till sjukpenning. Det är ett enkelt sätt att undersöka om arbetstagaren är redo att påbörja en arbetsträning eller återgå i arbete på deltid.

Arbetsgivare har ett långtgående ansvar för de anpassningsåtgärder som kan genomföras på arbetsplatsen för att underlätta återgång i arbete för sjuka arbetstagare med nedsatt arbetsförmåga. För att kunna ta detta ansvar på ett så bra sätt som möjligt behöver arbetsgivaren både ha ett nära samarbete med övriga aktörer i sjukskrivningsprocessen och att de aktuella regelverken är flexibla, enkla och ger utrymme för en effektiv rehabilitering. Arbetsgivarverket anser därför att det är positivt att förslaget i första hand

avses vara ett verktyg till stöd för detta arbete. Arbetsgivarverket ser således även positivt på att det är arbetsgivaren som ska bedöma om det finns förutsättningar för arbetsprövning eller inte.

Även arbetstagaren har ett stort ansvar att medverka i sin egen rehabilitering och att delta i de planerade åtgärder som bedöms kunna underlätta återgången i arbete. Enligt förslaget kan dock arbetsgivaren inte kräva att arbetstagaren deltar i en arbetsprövning för att undersöka om återgång i arbete är möjlig. Det konstateras samtidigt att åtgärden till sitt syfte och innehåll i princip kan sammanfalla med vad som anses utgör arbetslivsinriktad rehabilitering enligt 29 kap. 2 § SFB och att både planering och utfallet av arbetsprövningen kan ingå i arbetsgivarens plan för återgång i arbete.

Enligt Arbetsgivarverket hade det varit önskvärt med ett utförligare resonemang kring regeringens syn på hur arbetstagarens ansvar att medverka i sin egen rehabilitering förhåller sig till att det enligt förslaget ska vara frivilligt för arbetstagaren att delta i en arbetsprövning.

Tidsgränser

Arbetsgivarverket instämmer med regeringen att arbetsprövning endast bör vara möjligt under en begränsad period för att inte det grundläggande villkoret för sjukpenning, det vill säga att arbetsförmågan är nedsatt på grund av sjukdom, ska riskera att urholkas. Arbetsgivarverket ser även positivt på regeringens intention att arbetsprövningen ska vara enkel att använda och inte medföra onödig administration för arbetsgivaren och Försäkringskassan.

Enligt förslaget ska arbetsprövning endast kunna genomföras under maximalt två perioder under en ramtid på 365 dagar och det måste ha passerat minst 30 dagar mellan perioderna. En period med arbetsprövning ska dessutom anses fortsätta löpa även om arbetstagaren måste avbryta den av någon anledning. Denna konstruktion innebär att en arbetstagare som exempelvis har påbörjat två perioder, men inte kunnat fullfölja dem av någon anledning, alltså inte har möjlighet att genomföra någon mer arbetsprövning inom ramtiden på 365 dagar. Enligt Arbetsgivarverket riskerar ett sådant regelverk att försvåra genomförandet av planerade åtgärder på arbetsplatsen och försämra möjligheterna till återgång i arbete för den aktuella arbetstagaren. Arbetsgivarverket anser därför att det i vissa fall, till exempel då arbetstagaren varit tvungen att avbryta arbetsprövningen på grund av en virussjukdom eller liknande, bör vara möjligt för

arbetsgivaren och arbetstagaren att på ett enkelt sätt kunna återuppta den tidigare avbrutna perioden.

4.2 Arbetsprövning ska anmälas till Försäkringskassan

Anmälan om arbetsprövning

Arbetsgivarverket ställer sig positivt till förslaget att det ska räcka med att arbetstagaren genom en anmälan informerar Försäkringskassan om arbetsprövningen. Det är bra att förfarandet föreslås vara enkelt och effektivt då detta sannolikt bidrar till att åtgärden används mer frekvent.

Enligt Arbetsgivarverkets mening bör det dock bli tydligare att Försäkringskassan har ett ansvar att upplysa och informera arbetstagaren och arbetsgivaren i de fall då det inte finns någon ytterligare möjlighet till arbetsprövning. Den föreslagna konstruktionen med maximalt två perioder på 14 dagar vardera inom en ramtid på 365 dagar med minst 30 dagar mellan perioderna är sannolikt inte helt enkel att förstå och hålla reda på för alla inblandade aktörer. Det finns därför en uppenbar risk att reglerna kan feltolkas och att misstag därmed kan begås. Eftersom Försäkringskassan ska bedöma om arbetsförmågan är nedsatt på vanligt sätt under dagar med arbetsprövning som faller utanför de lagstadgade tidsramarna, kan en sådan felaktig planering av åtgärden få oönskade konsekvenser för de inblandade aktörerna på olika sätt. Det är därför mycket viktigt att information verkligen når ut till de berörda på ett snabbt och effektivt sätt när villkoren för arbetsprövning inte är uppfyllda.

4.4 Person- och sakskadeförsäkringar under arbetsprövning

Arbetsgivarverket ser positivt på förslaget om att arbetstagare som genomför en arbetsprövning ska omfattas av försäkringsskydd på samma sätt som vid ordinarie arbete.

Beslut i detta ärende fattas av generaldirektör Ann Follin. I den slutliga handläggningen deltog förhandlingschef Andreas Nyström, chef arbetsgivarutveckling Åsa Krook, kommunikationschef Lars Andrén, chefsjurist Hanna Schmidt, stabschef Anna-Karin Jansson samt socialförsäkringsexpert Hanna Larsson, föredragande.

Ann Follin

Hanna Larsson

Detta beslut har fattats elektroniskt och saknar därför namnunderskrifter.